

Тіна де Фріз

Броніслав Жешотарський

Катрін Бьок

них на службову особу службових обов'язків, а також, якщо дії такої особи призвели до порушення прав та свобод людини і громадянина, інтересів інших приватних осіб/організацій. Однак Законом «Про державну службу» чітко не визначено поняття дисциплінарного проступку. Крім того, вписано лише формальні підстави для притягнення до дисциплінарної відповідальності.

На конференції позиції української науки та практики, напяр-

ми законодавчої діяльності висвітлювали **перший заступник Голови Комітету Верховної Ради з питань правової політики С. Гусаров, заступник директора Інституту економіко-правових досліджень НАН України В. Устименко, суддя Верховного Суду, член Вищої кваліфікаційної комісії суддів М. Пінчук** та інші. Наголошено, що органи державної влади України, зважаючи на специфіку та гостроту проблеми,

цілеспрямовано й послідовно працюють над її розв'язанням.

Знизити рівень корупції в Україні можна також шляхом вивчення та втілення в життя закордонного досвіду боротьби із цим вкрай негативним соціальним явищем, застосовуючи насамперед політичні, правові та організаційні механізми його подолання, що успішно діють в інших країнах. А от чи буде ця боротьба ефективною в нас, покаже час.

Фото автора та Ольги ПРОКОПЧУК.

«Головне – не повноваження, а чітке дотримання букви закону», – стверджує заслужений юрист України Станіслав ЮРЧЕНКО

– **Станіславе Олександровичу, насамперед, що таке модельний суд і чим він відмінний від звичайного?**

– Модельний суд – це європейська форма вчинення правосуддя, якою користується увесь цивілізо-

У суддів Сватівського районного суду, що на Луганщині, вже тривалий час досить високий рейтинг на теренах області. Долучившись 2004 року до українсько-канадського проекту судового співробітництва, мета якого – забезпечення відкритості та прозорості правосуддя, підвищення довіри громадян до суду, сватівська Феміда однією з перших у регіоні та й, зрештою, в Україні стартувала в ролі суду модельного. Що відтоді змінилося в діяльності суду, як вирішуються питання, окреслені в підписаному проекті, наша розмова з головою Сватівського районного суду Станіславом ЮРЧЕНКОМ.

ваний світ і до якої прагне й українське суспільство. Основною метою створення таких судів є утвердження незалежності судової гілки влади, значне поліпшення роботи судової системи, посилення ролі суду та підвищення статусу судді, а найголовніше, захист інтересів громадян та держави. Перший такий суд в області відкрився саме в нашому місті. До речі, службове приміщення розраховане на шість складів суду, до послуг кожного зали судових

засідань, кімнати для нарад, цілковито забезпечена оргтехнікою канцелярія для прийому громадян. Одне слово, створено належні побутові умови і для працівників, і для відвідувачів. Передувала цьому значна організаційна робота зі створення відповідної матеріальної бази, зокрема комп'ютеризації. Вагому роль відіграло й те, що ми лише за декілька місяців реконструювали стару занедбану двоповерхову будівлю, перетворили її на справжній палац

правосуддя. Фінансування здійснювалося як державним коштом, так і за можливості коштом місцевого бюджету. Сьогодні маємо автоматизовану систему документообігу, всі працівники свої процесуальні повноваження здійснюють відповідно до чинного законодавства, відстежуємо зміни в ньому і, звичайно, орієнтуємося на європейські принципи.

– Автоматизована система документообігу певною мірою позбавляє голову суду можливості вирішувати, хто із суддів має розглядати ту чи іншу справу. Тож чи не звужуються його повноваження?

– Справді, згідно із Законом «Про судоустрій та статус суддів» перелік повноважень голови суду дещо скорочено. Однак обов'язків фактично менше не стало. Сьогодні, як і вчора, і, зрештою, завтра голова суду здійснює контроль і надалі контролюватиме ефективність діяльності апарату суду, виконання функціональних обов'язків своїми підлеглими. Скажу щиро, для мене найважливішим є не безмежні повноваження, а якість роботи районної Феміди, дотримання суддями букви закону.

– Чи доступна для мешканців району судова система загалом, як швидко розглядаються справи?

– За останні роки не пригадую фактів порушення з боку суду прав мешканців Сватівського району щодо доступу до правосуддя. Чинне в Україні законодавство не дозволяє відмовити в прийомі заяви з причин антипатії до заявника, великої кількості справ чи, скажімо, безперспективності заявлених вимог. Одним із критеріїв доступності та відкритості судової системи, як на мене, є можливість звернутися до суду, відправивши документи поштою. В такий спосіб особистої участі заявника можна уникнути шляхом адресування відповідної заяви судді, який розглядає справу. Така практика, зокрема, стала звичною для людей, що підпадають під категорії «діти війни», «чорнобильці-ліквідатори». Цих справ у нас сотні й розглянути їх, прийняти об'єктивне рішення ми намагаємося якомога швидше. Частина позивачів бажають особисто подати заяви, аби переконатися, що в суді все буде належно зроблено. Хочу наголосити, що останнім часом значно зросла кількість позовів, котрі стосуються земельних питань.

– До речі, свого часу широкого розголосу набула історія з фермером Ігорем Литвином, котрому після смерті батька районне керівництво створило максимум перешкод, аби не допустити успадкування землі, якою він має розпоряджатися за законом.

– Хоч як прикро, а такий випадок непоодинокий. Скажімо, протягом трьох років тривав тиск на фермера

села Верхня Дуванка Сергія Соболя, і, врешті, він змушений був таки віддати господарство, а це близько 700 гектарів землі, на користь осіб, які працюють під патронатом «господарів району». До того ж земельна оборудка не була оподаткована, як того вимагає закон. Створена земельна комісія, а в її складі немає ні фермерів, ні будь-кого з представників громадськості, без відома фермерів Юрія Окорочова, Сергія Гнатенка, Валерія Білокона і без жодних пояснень відбирає в них землю. Вилучені у фермера Віктора Водолазького 56 гектарів землі миттєво переходять до інших господарів – партнерів по бізнесу «господарів району».

Аніскільки не бентежачись за наслідки, чиновники залучають до відвертого рейдерства міліційну структуру району. Правоохоронці здійснюють подвійний обхід мешканців села Райгородки, «переконають» жителів віддати свої кровно зароблені наділи на догоду «господарям району». Є й інші не менш вражаючі факти такого «господарювання». Якщо відверто, то у своїй суддівській практиці я вперше з таким стикаюся.

– Потерпілі, як відомо, зверталися по захист до суду, ви виносили рішення, а як реагують на це можновладці?

– Скажімо так, без аплодисментів. Утім, виконувати рішення суду не поспішають.

– І як же бути людям надалі?

– Надалі ситуацію розглядатимуть народні депутати у Верховній Раді, члени Вищої кваліфікаційної комісії, Вищої ради юстиції відповідно до їхніх повноважень. Сьогодні дієвішого механізму відновлення порушеного права, окрім судового, просто не існує. І це багато хто розуміє. Суд – єдиний інститут, де можна викласти всі свої докази і бути впевненим, що вони будуть враховані. Якщо ж із рішенням суду ви не згодні, його завжди можна опротестувати в суді вищої інстанції.

– Не таємниця, що в Україні й досі існує й застосовується «телефонне право»? Чи часто звертаються до вас із рекомендаціями ухвалити, так би мовити, «правильне» рішення?

– У заручники «телефонного права» мене ніхто в районі не брав, сподіваюся, й надалі цього не станеться. А якщо серйозно, то є закон, що не припускає можливості впливу, тиску на суддю під час учинення ним процедури правосуддя як із боку голови, так і з боку керівників вищих судових інстанцій. Це тим паче стосується посадових осіб державних і муніципальних органів влади. Не зважати на вимоги законодавства просто неможливо.

– Станіславе Александровичу, стверджують, що, ставши головою суду, ви успадкували традиції свого попередника?

Дося

Станіслав ЮРЧЕНКО 1965 року народження.

Закінчив Харківську юридичну академію України імені Ярослава Мудрого. Розпочинав правознавчу практику слідчим Сватівського райвідділу міліції. 1993 року обраний суддею, з 2000-го – голова Сватівського районного суду. Заслужений юрист України.

Одружений, виховує двох доньок.

– Сватівський районний суд я очолив 11 років тому, коли в почесну відставку пішла голова суду Марія Харитонівна Зотова. Вона зуміла створити в колективі атмосферу взаєморозуміння. Ми її зберігаємо: всі проблеми, спірні питання в роботі обговорюються колегіально. Та водночас ніколи не буває сварок, заздощів, недобророзумних стосунків.

– А от з огляду на власний досвід роботи скажіть, яким має бути голова суду?

– Передусім самодостатньою, високоосвіченою, інтелігентною людиною. Не мати «наполеонівських» комплексів, бути відкритим для суспільства, а також взірцем у виконанні обов'язків, які брав на себе під присягою судді. Лише за таких умов буде й авторитет серед колег, і позитивні результати роботи суду.

Вів розмову Микола КАРМАЗИН.

Ліцо...

1 липня 1200 року в Китаї вперше згадуються сонячні окуляри у вигляді закопчених кварцових пластин, які судді вдягали для того, щоб присутні на процесі не бачили виразу очей служителів Феміди.

А от у гробниці Тутанхамона було знайдено окуляри у вигляді двох бронзових пластин, з'єднаних між собою тонким шаром смарагду. До речі, здавна вважається, що зелений колір поліпшує зір.

Оригінально захищали очі від яскравого сліпучого сонця жителі півночі, скажімо, ескимоси. Найперші їхні окуляри – це скріплені між собою дві пластинки з тонкими горизонтальними прорізами.

С. П.

